

práva zpětné koupě manželů P-ových. **D ů v o d y:** Názor žadatelů, že právo zpětné koupě zaniká stejně jako právo předkupní, nebylo-li uplatněno ve lhůtě třiceti dní, jest mylný. Tento názor nelze odvoditi ze zákona, naopak vysvítá z jasného doslovu § 1070 obč. zák., že toto právo jest právem, příslušejícím prodávateli po celý jeho život. Obdobné použití ustanovení § 1075 obč. zák. nemá místa, neboť ustanovení § 1070 jest ustanovením zvláštním, které otázku řeší samostatně a odchylně od ustanovení § 1075 obč. zák. Může proto dojíti k výmazu práva zpětné koupě zapsaného do pozemkových knih za živobytí prodávatele jen s jeho souhlasem podle knihovního zákona řádně prokázaným, jinak až po jeho smrti. Překážkou převodu nemovitosti, které se týká, právo zpětné koupě arciť není, než, je-li zapsáno do pozemkových knih, působí proti každé třetí osobě a může oprávněný i od ní věc požadovati. Pochybil tedy soud první stolice, povoliv k žádosti kupitelů výmaz práva zpětné koupě příslušejícího stěžovatelům jen z důvodu, že na vyzvání kupitelů ze dne 4. dubna 1932 své právo neuplatnili ve lhůtě třiceti dní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V souzeném případě vyhradili si prodávatelé nemovitostí v tržové smlouvě bez jakéhokoliv zvláštního omezení právo předkupní podle § 1072 obč. zák. a právo zpětné koupě podle § 1068 obč. zák. s knihovním zajištěním, které také bylo vykonáno. Jde nyní o to, měla-li okolnost, že prodávatelé nevykonali ve lhůtě § 1075 obč. zák. předkupní právo, vliv na jsoucnost vyhrazeného jim práva zpětné koupě. Stěžovatelé namítají v dovolacím rekursu, že ustanovením práva předkupního bylo právo zpětné koupě časově omezeno a podmíněno tak, že, ani oprávnění nepoužili svého práva předkupního, padalo i jejich právo zpětné koupě. Leč nelze souhlasiti s tímto názorem. Vyhradili-li si prodávající v tržové smlouvě i právo předkupní, i právo zpětné koupě a byla-li práva ta zapsána pro ně do pozemkové knihy, nabyli tak práv působících i proti třetím osobám (§§ 1070—1073 obč. zák.). Každé z obou takto nabytých práv bylo však právem pro sebe zcela samostatným, odlišným od práva druhého a jeho osud nebyl závislým na osudu druhého práva. Že jest tomu tak, vyplývá zejména z toho, jak zákon upravil otázku o zániku obojího práva. Právo podle § 1072 obč. zák. zaniká, nebylo-li vykonáno ve lhůtě § 1075 obč. zák., v níž je oprávněný musí vykonati, nemá-li je pozbyti. Naproti tomu přísluší právo podle § 1068 obč. zák. oprávněnému doživotně a zaniká proto, nehledíc ani k tomu, že jeho výkon jest jinak závislým jen na jeho libovůli, teprve smrtí oprávněného, leč že by smluvníci byli něco jiného smluvili anebo že by nastal případ § 133 poslední odstavec a 150 druhý odstavec ex. ř. Nemá proto názor zastávaný stěžovateli v zákoně opory.

Čís. 12222.

Předpis § 366 c. ř. s. předpokládá, že šlo o odmítnutí znalce vedeného k účelům důkazním, nelze ho však použiti, byl-li znalec ustanoven proto, by jím mohl tichý společník vykonávati své společenské právo zaručené mu čl. 253 obch. zák.

I usnesením, proti nimž zákon nepřipouští zvláštní opravný prostředek, lze samostatně odporovati tam, kde podle stavu věci nelze vydati další rozhodnutí, jež by bylo lze napadati.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, R II 469/32.)

V nesporné věci přezkoumání bilance firmy Sch. navrhl tichý společník Max B., by byl znalcem ustanoven Josef J. Soud první stolice ustanovil znalcem Josefa J-a, ač ho firma Sch. odmítla. K rekursu firmy Sch. zrušil rekursní soud napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, doplně řízení o návrhu na ustanovení znalce, znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu Maxe B-a a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Nelze mu především přisvědčiti potud, pokud po formální stránce vytýká, že rekurs firmy Josef Sch. měl býti odmítnut podle § 366 odstavec první c. ř. s., platícího podle § 34 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. i v řízení nesporném, poněvadž směřoval v podstatě proti tomu, že nebylo vyhověno jejímu návrhu, jímž odmítla znalce Josefa J-a. Je ovšem pravda, že proti usnesení, jímž bylo zamítnuto odmítnutí znalce, není podle § 366 c. ř. s. zvláštního opravného prostředku, a že ustanovení toto jest podle § 34 uvedeného zákona obdobně použiti i v řízení nesporném. Avšak § 366 c. ř. s. je zařaděn mezi ustanovení o provedení znaleckého důkazu a předpokládá tedy zřejmě, že šlo o odmítnutí znalce vedeného k účelům důkazním. V souzeném případě však nebyl znalec ustanoven proto, by u soudu podal posudek o sporné skutečnosti, nýbrž proto, by Max B. jako tichý společník firmy Josef Sch. mohl jím vykonávati své společenské právo, čl. 253 obchodního zákona mu zaručené, že může zkoumati správnost roční bilance nahlédaje do knih a spisů. Avšak, i kdyby bylo lze připustiti, že ustanovení § 366 c. ř. s. jest vzhledem k § 34 zákona čís. 100/31 obdobně použiti i v souzeném případě, nelze přehlížeti, že § 366 c. ř. s. nevylučuje opravný prostředek proti usnesením tam uvedeným vůbec, nýbrž že nepřipouští jen zvláštní opravný prostředek. I tato usnesení jsou tedy odporovatelná, jenže rekurs proti nim jest podle § 515 c. ř. s. odložen až k nejbližšímu rozhodnutí, jemuž lze samostatně odporovati. Z toho plyne, že i usnesením, proti nimž zákon nepřipouští zvláštní opravný prostředek, lze přes tento zákaz samostatně odporovati tam, kde podle stavu věci — a tak je tomu zřejmě i v souzeném případě — nelze vydati další rozhodnutí, jež by bylo lze bráti v odpor, neboť jinak byla by usnesení uvedeného druhu za takového stavu věci naprosto neodporovatelná, což by se přičilo úmyslu zákona. Rekursní soud proto nepochybil, vyřídív věcně rekurs firmy Josef Sch.